

Toftfiskeriet

1880.

Kristiania.
Trykt hos Chr. Schibsted.

Indhold.

	Paa
Administrationen vedkommende - - - - -	1
Øpsynets Fordeling - - - - -	3
Budgettet - - - - -	6
Mulster - - - - -	9
Den extraordinære Dommer - - - - -	13
Lægevæsenet - - - - -	14
Stiftskapellaner - - - - -	25
Skolevæsenet - - - - -	25
Bedehusene - - - - -	25
Væseværelser - - - - -	27
Telegrafvæsenet - - - - -	27
Postvæsenet - - - - -	31
Fyr- og Mærkevæsenet - - - - -	33
Fisferne vedkommende - - - - -	35
Fisfernes Ankomst og Afreise - - - - -	35
Almuen Flytning - - - - -	36
Antal Baade tilstede ved hver Uges Slutning - - - - -	37
Antal Baade tilstede ved Slutningen af hver halve Maaned -	38
" antegnede Baade indtil 16de Maarts - - - - -	39
Forholdet i Søgningen til Lofoten - - - - -	45
" mellem de forskellige Brug - - - - -	48

404/54

Forandringer i Brugene	50
Forøgelse eller Formindskelse af Almoe mod ifjor	52
Leiekarlvæsenet	53
Almoeus Fordeling i de forskellige Bær	54
Førholdet mellem Fiskernes Antal og Udbytte	57
Fiskernes Fordeling i de forskellige Bær præstegjeldsvis	60
Fartøierne vedkommende	68
Antal Fartøier fiskede ved hver Uges Slutning	68
halve Maanebs Slutning	69
den 16de Marts	70
— udruftede fra de mest interesserede Byer og Land-districker siden 1860	72
Førholdet mellem Udrustningerne fra Bjerne og Landdistrickerne siden 1860	74
Fartøiers Fordeling i de forskellige Bær den 16de Marts	75
Logisfartøier eller Fartøier i Oplag	76
Fordeling i de forskellige Grupper og Bær	77
Fartøier, som har drevet Handel	78
Andre fremmede Næringsdrivende	79
Antal	80
Handlende	82
Handel med spirituose Drifte	83
Beiret vedkommende	84
Landliggedage	85
Forsis	87
Praktisk videnskabelige Jagtagelser	91
Buften's Temperatur	91
Telegrafinspektør Lies og Probst Koffs Observationer	95
Bandets Temperatur og dens Indflydelse paa Fisket	112
Leverholdighed	114
Priser	117
Fisk	117
Andre Produkter samt Agn	119
Udforselsværdier	120

Udbytte	122
Bed hver Uges Slutning siden 1875	122
Santlede Udbytte siden 1873	124
Af andre Fiskerier i Nordlands og Tromsø Amter	125
Bed hver Uges Slutning i 1880	126
I de forskellige Øpshusdistrikter	128
Før de forskellige Brug	129
I Førhold til Brugene	130
Guanofabrikerne	131
Medicintranbrænderier	131
Medicinalafgisten 1879	132
Lodder	132
Fisket vedkommende	134
Redsfabstab	134
Floirtredsfaber	134
Udgåternes Postering	135
Oversigt over Fiskets Gang	135
Procent gode Trækningstage	137
Fiskets Gang de 3 sidste Åar	139
Fisket i Raftundet, Østuæs fjorden og Gimsostrømmen siden 1866	140
Fisket for de forskellige Bær	143
Fiskehandelen vedkommende	148
Udbytte af de andre Skreifiskerier i 1880	148
" af Bandets Skreifiskerier siden 1875	152
Bemærkninger til Tabellerne	153
Torsefiskeriet ved Island	153
— Færerne	153
Belgiens Torsefiskeri i Nordhøjen	154
Udførsel af Klipfisk fra Norge siden 1872	157
— Tørfisk	158
— Klipfisk fra Kanada siden 1872	159
— — St. John's	161
— — de Forenede Stater siden 1876	162

Indførsel af Klipfisk til Danmark siden 1872	- - - - -	164
Udførsel af — fra Frankrig	- - - - -	165
— — — — — Skotland	- - - - -	166
— — — — — Tondefisk — Holland	- - - - -	167
Samlede Udførsel siden 1872	- - - - -	169
— Indførsel — i Veigt	- - - - -	171
— — — — — i Aantal	- - - - -	172

Trykfeil og Rettelser.

- Pag. 8 står for 1879 samlet Belæg i alt **20,5**, skal være **29,5**.
- " 9, 13de §. f. n "opfattet er Forslaget", skal være "opfattet bliver Forslaget".
- " 14, 11 §. f. o. indskydes efter "18 Forhør" "og 2 Politisager".
- " " 13 §. f. o. "og" skal være "hvorhos".
-

Før Hans Majestæt Kongen er fremlagt følgende af Opsynschefen ved Lofotfiskeriet, Premierleutnant i Marinen Niels Juel, afgivne Indberetning angaaende Lofotfiskeriet i 1880:

Opsynet var i Virksomhed fra 16de Januar til 14de April paa Strekningen fra Lofotodden til Guldvigen. Personalet bestod af 8 Betjente, 1 Underbetjent, 2 Styrmænd, 3 Formænd, 21 Matroser og 1 Kok. Dets Fordeeling er anført i omstaaende Tabel I. Angaaende Tiden for dets Ankomst til Lofoten var tilsigte:

den 16de Januar:	Opsynschefen	og	2	Mandsfaber,
= 18de	=	1	Betjent	= 4
= 25de	=	3	-	= 20
= 1ste Februar	=	7	-	alle Mandsfaber og
= 3die	=			den samlede Opsynstyrke.

Da der iaaar ved Januar Maaneds Slutning var ankommet førre Baade end sædvanligt, nemlig 1800 mod 3100 i 1879 og 2200 i 1878 fôstes ingen synnerlig Ulempe af denne Opsynets Haatallighed ved Fiskets Begeyndelse. At Opsynets Personale ikke fik Ordre til at møde tidligere, var alene paa Grund af Bevillingens Knaphed. Det vilde imidlertid være mindre heldigt om en saadan Ordning blev fastlaaet som Regel; thi at den iaaar ikke fik nogen videre skadelig Indflydelse paa Ordens

Bedlige holdelse eller Tjenesten i sin Almindelighed, skyldes kun den tilfældighed, at der fra 20de Januar til Maaneden's Slutning blot var 3 Dage, hvori Beiret tillod Fisserne at komme over Vestfjorden. Paa Grund af Dampssibsrouterne afreiste Opsynscheften, samtlige Betjente og Mandskaber den 13de April med Undtagelse af 1 Betjent, der forblev i Flakstadværene, indtil Opsynet hævedes den 14de Midnat. Betjentene har i Gjennemsnit forrettet i 78 og Mandskaberne i 86 ells, naar Reisedagene fraregnes, i 79 Dage. Opsynets Kønninger beløb sig til 140 Kr. daglig. Betjentenes samlede Gjennemsnitslønning har været 624 og Mandskaberne 185 Kr.

Tab. I.

Opsynets Fordeling.									
		Dødsfe Betæg.		Gjæste Bælt.		Militærfe Gæste.		Opsyns- betjent.	
		Gjæster.		Bælt.		Militærfe Gæste.		Opsyns- betjent.	
B & C	Strøen.	Gjæste brandø, Gjæste Brettesneæs, Guds- vig, Gjelsdøver.	Gjæste brandø, Gjæste Brettesneæs, Guds- vig, Gjelsdøver.	Militærfe Gæste.	Militærfe Gæste.	Militærfe Gæste.	Militærfe Gæste.	Opsyns- betjent.	Opsyns- betjent.
* E, F & S	Evolær.	Djænsfjorden,	2	110)	700)	3900 ¹⁾)	—	2	W. Wisloff. fra 20. Marts.
		Evolær,	Djan.						H. S. Sand. (Høgsfjue.)

¹⁾ Hertil ikke beregnet Djænsfjorden.

H & I	Sægane.	Rittevaag, Sæbel- vaag, Storvaagen.	$\frac{1}{2}$ 100 950 5200 1 2 3. Binnen.	Ghr. Eger. (Engelsk.)
K, L & M	Øopen.	Mønsterø, Ørsøag, Ørsnes, Øopen, Sæle.	$\frac{1}{3}$ 90 720 3800 1 2 3. Rjælsberg.	
N	Øen- ningsvær.	Gulvigen, Geit- vaag, Gauven, Øenningsvær.	$\frac{1}{2}$ 150 1100 6200 1 2 3. Øenstj.	u. §. M. Røpke. (Engelse.)
P, G & T	Øtam- lund.	Røfjord, Øst- fjordværene,	$\frac{1}{2}$ 130 1050 5700 - 3 Ø. Øsen.	
U	Ure.	Ørtvagen, Øvar- holt, Øraulfund, Øsgoen, Øvre- og Nedre Øtene.	$\frac{1}{4}$ 30 300 1600 - 3. Sacofien ¹⁾ (Underbetjent.)	Ø. Rjælsberg (Engelse.)

1) § Øtnesfjorden fra 1880 til 25de Mars.

V & W	Baflstad.	Gandsfjord, Mort- fjord, Brandshol- men, Møholmene, Baarfjord, Baflstad Øremmeringen.	40 400 2200 1 2 3. Diestad.	D. §. Schumacher (Plantsjøehus)
X, Y, Z, ÅE, Ø & II	Ør- vaagen.	Ørstræng, Rufs- fjord, Indre og Ydre Næsland, Sund, Ørøya, Ørlandsø, Ørøya, Ørstenes, Ørvågen, Bogen, Øind, Ma, Ebenfjord.	$\frac{3}{2}$ 80 750 4200 - 2 3. Ørto- næs.	§. Ørn- munden. (Engelse.)
	"Quinen"	Storvagen, Ør- næsfforden.	- - - 1 2	
	Øbosvær.	Til Ljeneite høg Øphusgården 99 Dommeren samt til Østfjorden høg Be- tjenten og Ørval- teren.	- - - 2 -	

I Beretningen for ifjor Pag. 5 til 9 saavel som i Budgetforslaget for 1881 fremhævede jeg stærkt Nødvendigheden af en forhøjet Bevilling, dels fordi Opsynsstyrken er for Tiden for lidet i Forhold til de senere Aars stærkt tiltagende Søgning, dels fordi Lønningerne er for lavt beregnede saavel i og for sig selv som i Forhold til de Fordringer, der bør stilles til et Opsynspersonale, dels fordi flere Udgifter, som ved Signalheisning, Mærkeuddeling, Logis til Mandskaberne samt Trykning af Beretningen, er steget ikke ubetydeligt. Jeg kan ikke nofom fremhæve, at det Krab, som har været stillet til en forhøjet Bevilling, ikke har været fremfaldt ved Ønsket om at gøre Opsynet mere absolut effektivt, men det er begrundet i Nødvendigheden af at tage saadanne Forholdsregler, at det ikke går tilbage som Institution, og det gjør det nu; thi den tiltagende Folkesmasse og Tidens Fordringer kræver saavel et større Personel som større Duetighed og Aktivitet hos dette. Af Tabel II vil sees, at, medens Forholdet mellem Opsynsstyrken og det samlede Belæg af Fisfere, Fartøjsfolk og andre Næringsdrivende var:

fra 1861 til 1872 som 1 : 500
var det i 1880 som 1 : 840.

I de 2 sidste Rubrikker er anført Opsynets Kostende, der stedse har været fremhævet som saa betydeligt, med Hrdrag af hvad der er indbetalt i Statskasjen som Mulkter eller for Telegrafering. Heraf vil sees, at dette har været fra 1.53 til 0.82 Krone for hvert voxent Mandfolk, der har været tilstede under Fisfet. Sammenligner man Udgifterne ved Opsynsinstitutionen med de øvrige Udgifter under Fisfet, kommer man til det Resultat, at ifjor var:

Redstabstabet 83 Gange saa stort som Udgifterne til Opsynet,

Agnforbruget 10 —	—		—		og
Slitagen paa Skindklæder 10 —	—		—		
— Sengklæder dobbelt	—		—		

Naar man lægger Mærke til, at Opsynet, hvis Virksomhed ogsaa kommer Fartøierne i Loftet samt Handelsstanden mange Steder Landet rundt tilgode, ikke engang kostet det Halve af hvad Slitagen paa Fisfernes Sengklæder kan anslaaes til, bliver Summen 23000 Kr. forsvindende. Sammenlignet med Tolden var dets Kostende omrent som Indførselstolden af det Sukker og den Kaffe, som blev fortærret under Fisfet, og et Par tusind Kroner mindre end Udførselstolden af Fisfepartiet.

Tab. II.

Aar.	Samlet Belæg.			Opsyns- styrken.		Opsynets Rostende ¹⁾ .			
	Gjælere.	Gartstøfolt.	Undre Næringssdrivende.	Gaft.	Dommere.	Beriente.	Mandsfaber.	Tottal Mænd for hver af Opsynets Personale.	Kroner pr. Mand.
	1000 Mænd.								
1861	22.5	2.0	—	24.5	2 8 ²⁾	—	33	570	1.22
1862	20.9	1.9	—	22.8	" "	—	35	510	1.18
1863	20.6	2.0	—	22.6	" "	—	37	500	—
1864	22.7	"	—	24.8	" "	—	37	530	1.08
1865	20.8	"	—	22.8	" "	—	35	510	1.14
1866	20.9	1.8	—	22.7	" "	—	33	530	1.32
1867	21.1	"	—	22.9	" 9	—	37	480	1.25
1868	"	2.1	—	23.2	" 8	—	35	520	1.29
1869	20.7	1.8	—	22.5	" "	—	33	500	1.28
1870	18.8	1.5	—	20.4	" " ³⁾	—	32	490	1.21
1871	17.4	2.0	—	19.4	" 7	—	31	480	1.33
1872	16.8	1.5	—	18.3	" 1	6	28	520	1.22
1873	17.3	1.7	—	19.0	" 7	3	25	530	1.12
1874	18.3	1.9	—	20.8	" 8 ⁴⁾	1	"	590	0.90
1875	18.8	2.1	—	20.4	" 9	"	24	580	0.98
1876	21.3	2.8	0.2	23.8	" " ⁵⁾	"	26	640	0.86
1877	"	2.3	0.4	24.5	" 8	2	"	660	0.93
1878	22.7	3.1	0.7	26.5	" " " "	"	720	600	0.86
1879	25.6	3.0	0.9	20.5	" 9	1	27	780	0.82
1880	27.2	2.9	1.0	31.1	" 8	1	"	840	—
Gj.n.								1.11	605

¹⁾ Heraf fraregnet Multter og Telegrafudgifter. ²⁾ Heraf 4 med Skoiter. ³⁾ Heraf 8 med Skoiter. ⁴⁾ Heraf 1 med Skoite.
⁵⁾ Ingen Skoiter.

Man har troet at kunne lette Opsynet dets Tjeneste ved at sætte ved Siden af det et valgt Folkeopsyn i Rigshed med det, der blev etableret paa Søndmøre ved Lov af 6te Juni 1878. Dette Opsyns Hovedvirkomhed skal ifølge Loven bestaa i „ved Tilhold og Advarsel at sæge saavigt muligt forhindret“ Lovovertrædelse paa Søen. Hvorvidt den offentlige Moral herved vil stige, er imidlertid tvivlsomt; thi det er ikke af Uvidenhed eller af Mangel paa Advarsel, at der begaaes Forseelser paa Søen, men fordi Fisseren ved, at det er viderst vanskeligt at skaffe fuldt Bevis for dem. Selv om Angivelse til Politiet blev ophøjet til Borgerpligt, mangler dog fremdeles det væsentligste for at den kan have den tilfigtede Nutte, nemlig Anledningen til at kunne skaffe fuldgyligt Bevis; thi dette kan som Regel kun føres af den Forurettede selv, og ofte heller ikke af denne, noget hvorpaa Opsynets Politiprotofokller kan levevere Masser af Exempler. Jeg kan ikke se, at et Folkeopsyn, det vil sige organiseret paa den foreslaede Maade, kan gjøre nogen Forandring i de bestaaende Forholde; thi paa Tilhold og Advarsel under alle mulige former mangler det heller ikke nu ligesaaledt som paa Anmeldelser. Derimod vil Folgen af det sandsynligvis blive, at, da enten et enkelt Brug eller Almoe fra enkelte Præstegjeld i de fleste Vær er tilstede i et overveiende Antal, vil disse tyrannisere de svagere repræsenterede. Saavigt jeg har opfattet, er Forslaget baseret paa en Folkeopinion, men tror jeg, at, hvor en saadan findes, gaar den i Retning af Selvstyre, medens der i Lovforslaget ikke findes noget Spor af et saadant uden den formelle Omstændighed, at der foregaar et Valg.

Af Opsynet blev i alt dekreteret 152 Multter. Forseelernes Art findes anført i omstaaende Tabel III, der tillige indeholder en Opgave over de af Opsynet i de sidste 5 Aar dekreterede Multter. Multternes Antal erhaar noget mindre end i de foregaaende Aar. Formindstelsen ligger især i Overtrædelsen af § 10, hvilket har sin Grund deri, at de er alle faldne for enkeltvise Forgaaelser

mod Sen, samt i Overtrædelserne af § 11, hvilket kommer deraf, at der iaaar kun var eet Linnehav, og at dette's Grændser var mere kendte end ifjor, da denne Deling fandt Sted for første Gang.

Spørgsmaalet om Opførelsen af Arrester (Pag. 13 i Beretningen af 1879) og det om Adgang til at sende Løsgjængere til en Tvangsarbeidsanstalt (samme Beretnings Pag. 74 & 75) vil antagelig blive afgjort i Aarets Løb.

Tab. III.

M u l t e r.	G a l t	A n t a l M u l t e r v e d t a g n e e f f e r i d e m t e .					11
		1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	
M u l t e r.	G a l t	334	197 ¹⁾	188	152	152	
D e r a f v a r :							
for Forhørrefre af den almindelige Høfslighed	.	6	17	24	36	25	32
" D e r t ræde af Høgneforstrifterne	.	7	—	3	1	4	3
" at have drevet Kifte uden Dådmerke	.	9	2	6	2	99	65
" " for titlig Udroring efter for titlig Sætning	.	10	213	104	55	25	8
" " usædlig Sætning paa best Høv	.	11	10	25	—	—	—
" " at have undsædt at mætte Dublet	.	12	—	1	1	—	1
" " Udsætning af Ballast	.	13	—	—	—	—	—
" " D overfæstning trods Abvarsel	.	—	15	1	7	19	8
" " u tførlig Ræpning	.	—	—	16	16	3	1
" D overfæstning paa Helligdag	.	—	—	19	8	15	2

¹⁾ For Etvidning af Geerflugl: 6.

for utilbørlig Domgang med biergede Bedstaber	2	—	3	1	1
Overtrædelse af Sundhedsforanstifterne	31	2	—	4	1
ulovlig Handel med Brændevin	13	16	3	6	16
Df og Bin	12	1	5	3	11
Andre Darer	2	2	5	3	1
Bøder vedtagne ved mindeligt Forlig i private Sager som er førte til Prototofss	18	29	20	13	
	162	252	257	428	368

12

Bøderne bestod for 2224 Kroner, hvoraf 1126 tilfaldt Statskasjen, 549 forstjellige Kommunefaser og 549 Døphusabetentene som andelsbetræftigede.
 Ved mindeligt Forlig i private Sager er vedtaget 13 Bøder, til et samlet Beløb af 144 Kr., hvoraf 66 tilfaldt Statskasjen, 2 Døfverettsret i Stamsund og 76 det eventuelle Sæfepærfse i Henningsvær.

If Døphusabetentene blev behandlet og ført til Prototofsen 188 private Sager vedkommende udelukkende Gjæsteribedriften fandt 180 andre private Lovstigheder.

13

Som Extraordinær Dommer forrettede Overretts-sagsører, Cand. jur. Marcus Hegge Parelius. Forretningernes Antal for iaar og de fire nærmest foregaaende Aar findes anført i nedenstaende Tabel IV.

Tab. IV.

Forretning.	Sager behandlede af Dommeren.				
	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
Heraf var:	33	28	29	35	49
Forhør	16	19	15	21	18
Politisager	15	4	9	5	17
Gjæsteringer	1	2	2	3	3
Soprotester	2	—	—	1	2
Udpantninger	—	—	—	—	2
Taxationsforretninger	1	2	3	2	2
Private Lovstigheder	1	1	1	2	5
Af Forhørene angif:					
Thveri	12	11	10	9	13
Bedrageri	—	1	1	4	—
Fordølgelse af Hittegods	2	1	2	3	—
Kriminallovens Kap. 18	—	2	1	—	5
Andre Forbrydelser	2	4	1	5	—

Af de under andre Forbrydelser opførte 5 Forhør angif de 4 Overfald og 1 Brevbrud. Af Forhørene paadomtes de 9 og de øvrige sluttedes. Af Politisagerne paadomtes de 3, og de øvrige hævedes, efterat Mælt var vedtaget. To Politisager er overgaade til Behandling udenfor Døphusdistrikset, da Angjældende afreiste, før Dommeren fik Tid til at behandle Sagerne. Af Gjæsteretsagerne paadomtes de 4 og 1 hævedes efter Retsforlig. 11 offentlige Sager, anmeldte for den Extra-

ordinære Dommer, er oversendte Amtet, da Tiden ikke tillod deres Behandling under Fiscket. Af disse angik 7 Tyveri og 4 Bedrageri. Af 8 ældre Forhør, som var sendt af Amtet til Kontinuation, tillod Tiden alene at behandle det ene.

Af Øvenstaende vil sees, at Dommeren har behandlet over $\frac{1}{2}$ Gang saamange Sager som gjennemsnitlig i de 4 foregaaende Aar, 4 Gange saamange som gjennemsnitlig fra 1872—75 (se Beretningen for 1879 Pag. 14) samt næsten $\frac{1}{2}$ Gang saamange som de 2 Dommere tilsammen fra 1860—71. 18 Forhør er af Mangel paa Tid til at behandle dem under Fiscket oversendt de ordinære Myndigheder og et ikke ubetydeligt Antal Gjæsteretsfager er af samme Grund tilbagevistte. Forhørenes Behandling af de ordinære Myndigheder vil foranledige en mange Gange større Udgift for Statskassen end den Hjælpedommer, Opshnschefen i 2 Aar har foreslaet opført paa Budgettet og iaar under selve Fiscket anholdt om. Paa Grund af disse forøgede Udgifter for Delinkventfondet har, saavidt mig bekjendt, Amtmanden i Nordlands Amt foretaget Skridt for gjennem Justitsdepartementet at erholsde den fornødne Dommerhjælp under Fiscket. Saafremt saadan kan erholdes ad denne Vei, bliver det ikke nødvendigt at anholde om nogen Hjælpedommer til kommende Fiske. I modsat Fald kan jeg ikke noksom fremhæve Nødvendigheden af, at der ansættes en saadan, safnart Sagernes Antal fordrer det, skjont der ikke er nogen Bevilling.

Af Lægerne forte Forstander A. J. Sand Tilsynet med Strovens Opsynsdistrikts og Østnæsfjorden, Distriktslæge i Baagen, D. Ch. Chr. Eger, med Resten af Sværværs samt Baagenes og Hopens Distrikter, Korpsslæge U. F. M. Poppe med Henningsværds Distrikts, cand. med. H. Rjelsberg med Distrikterne Ure og Stamsund, Distriktslægen i Balsnes, D. J. Schumacher, med Balstad's Distrikts og Distriktslægen i Flakstad, H. Ommundsen, med Flakstadværene. Fra 20de Mars overtog cand. med. E. Rode for en Uge Lægetilsynet i Sværværs Distrikts og

senere tillige i Hopens Distrikts. Fra 23de Februar overtog Distriktslæge i Øfoten, Ch. A. Søllæg, Lægetilsynet paa Bærs og Røst.

Nedenstaende Tabel viser Antallet af behandlede Syge i de forskellige Lægedistrikter.

Lægedistrikts.	Behandlede Syge.		
	Fald.	Heraf:	
		Paa Sygehuse.	Døde.
Stroven . .	294	18	3
Svolvær . .	53	1	-
Baagene . .	856	127	9
Henningsvær .	1732	85	7
Stene . . .	414	80	6
Balstad :	355	52	5
Flakstad . .	392	13	1
Fald	4096	376	31

Patienternes Antal har i Forhold til de tilstedeværende Fiskere, Fartøjsfolk og andre Næringsdrivende været større end noget af de foregaaende 4 Aar, nemlig 13,5 %. Navnlig har Antallet af Diarrhoer, Forkjølesessygdomme og Febre været større end sædvanligt. Forkjølesessygdommene kan muligens for en Del tilskrives Mangel paa ordentligt Husrum, da man paa Grund af Overfyldning var i flere Vær nødt til at huse de tilflyttende Fiskere paa Loftet og i Bjøse (selv Spinehus og Sommerbjøse blev ikke forsmaet). Diarrhoerne havde vel for en Del sin Grund i de samme Forkolde, dels ogsaa i Mangel paa ordentligt Drikkevand. Af exanthematiske Tyfus forekom 2 Tilfælde og af Tyfoidfeber 77, hvoraf 8 endte dødeligt. Af Lungebetændelse forekom 54 med 5 Dødsfald. De andre Dødsaarsager var: indelemmt

Brok 4, Hjernesslag 3, Hjernebetændelse 2, akut Diarrhoe 2, Vatersot 2, epidemisk Cerebrospinalmeningit 1, Gigtfeber 1, Tarmlyng 1, Senesfedebetændelse 1 og Koldbrand 1.

Nedenstaende Tabel viser Antallet af Nervefebre og Lungebetændelser behandlede under Lofotfiskenet siden 1860. Ved velvillig Meddelelse fra Medicinalkontoret er Opgaverne nu fuldstændige for den hele Tid, hvorfor de hidstættes i sin Helshed.

Åar.	Talt			Åar.	Talt		
	Nervefeber.	Gungebetændelse.	Døde.		Nervefeber.	Gungebetændelse.	Døde.
1860	21	19	13	1871	47	14	9
1861	12	20	23	1872	23	12	4
1862	16	31	15	1873 ²⁾	54	18	10
1863	122	57	23	1874 ³⁾	146	17	13
1864	102	34	15	1875	56	18	—
1865	83	19	9	1876	28	140	46
1866	26	16	13	1877	6	38	9
1867 ¹⁾	59	33	19	1878	8	51	17
1868	106	24	14	1879	55	38	15
1869	88	11	17	1880	72	54	31
1870	69	28	4	Gj. sn.	...	15.9	

¹⁾ 3 Koppetilfælde. ²⁾ 6 exanth. ³⁾ 1 do.

Sygdom har saaledes i Gjennemsnit frævet 16 Øfre om Året eller 68.7 af 100,000, medens Søn og Ulykkestilfælder har frævet 25½ eller 110 af 100,000. Af Dødsfald har der altsaa forekommet under Lofotfiskenet paa Grund af Sygdom 1 for omtrent hver 1500

Mand, og paa Grund af Førslis 1 for hver 900 Mand. At dømme efter Statistikken maa man ogsaa til næste Åar være forberedt paa et større Antal Nervefebertilfælde.

De veneriske Sygdomme har tiltaget ikke alene i Antal, men ogsaa i Forhold til Belægget. Opsynet søger i saa Henseende saavidt muligt gjennem Kontrol at indskrænke Smittens Udbredelse, ligesom det ogsaa til næste Åar vil lade retsligt forfolge enhver, der, vidende om at have en saadan Sygdom, meddeler den til andre.

De almindeligt forekommende Sygdomme har været:

Katarrh i Luftveiene	481
Andre akute katarrhaliske Sygdomme	216
Diarrhoe	450
Kardialgi og kronisk Gastrit	346
Boerkefingre	289
Saar (vulnera)	226
Oiensygdomme	208
Simpel Feber	182
Kronisk Rheumatisme	148
Sygdomme i Nervesystemet	143
Vylder, Abcesser	139
Stød og Forvridninger	131
Senesfedebetændelse	74

Talt 3033
eller de ¾ af alle behandlede Sygdomstilfælde.

Nedenstaende Tabel V. viser for de sidste 5 Åar, i hvilket Forhold de almindeligt forekommende Sygdomme har staet til Belæggets Størrelse. I Gjennemsnit har været behandlet årligt:

for Kardialgi og kronisk Gastrit 12 af hvert 1000 Mand,
 = Katarrh 18 — —
 = Diarrhoe 10 — —
 = Boerkefingre 9 — —
 = Saar (vulnera) 6 — —
 = kronisk Rheumatisme 6 — —

Størst har Forskellen været i de for Katarrh i Luftveiene behandlede Tilfælde, nemlig fra 6 til 16 af

1000. Værkefingrenes Antal var mindst i 1878, hvilket vel for endel kommer deraf, at Linefiskernes Antal var dette Åar mindre end de andre, men maa vistnok, ogsaa, naar sammenlignes med de 2 foregaaende Åar, for en større Del tilskrives, at Opmærksomheden da blev henvendt paa Nyitten af en hurtig Behandling af de Stik, som foraarsager dem, og naar 1878 sammenlignes med de 2 efterfølgende Åar, synes det som om den saakaldte Saarfornis, hvis Udbredelse alle Lægerne modsette sig, har haft en væsentlig Andel i det lave Tal, dette og tildelts det følgende Åar. Sammenligner man Antallet af Værkefingre med Antallet af Linebrugere, som er mest utsat for dem, da faldt der

i 1876	29	Værkefingre paa hver 1000 Linefisker,
i 1877	26	—
i 1878	20	—
i 1879	23	—
og i 1880	28	—

Jeg tror derfor at burde paanyt henvende ikke alene Fiskernes, men ogsaa Kemikeres Opmærksomhed paa denne ikke uvæsentlige Sag, da den Saarfornis, Hofapothefer Ditten lod udbede gratis i 1878 og tildelts i 1879, ikke var aldeles praktif.

Tab. V.

Sygdom.	Almindeligst forekomne Sygdomstilfælder.				
	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.
%.					
Kardialgi og kronisk Gastrit	1.2	1.0	1.3	1.5	1.1
Katarrh i Luftveiene . . .	1.6	0.6	0.9	1.2	1.5
Andre f. Tilfælde	0.7	0.6	0.6	0.5	0.7
Lungebetændelse	0.6	0.2	0.2	0.1	0.2
Diarrhoe	0.6	0.6	1.6	1.0	1.4
Diensyndromme	0.4	0.6	0.6	0.7	0.7
Sygdomme i Nervesystemet	0.5	0.4	0.7	0.7	0.5
Værkefingre	1.1	1.0	0.6	0.7	0.9
Kronisk Rheumatisme . . .	0.6	0.9	0.6	0.5	0.5
Saar (vulnera)	0.5	0.5	0.6	0.5	0.7
Senesfedebetændelse . . .	—	0.2	0.5	0.2	0.2

Falt behandlet 12.2 11.0 12.0 12.8 13.5

Nedenstaende Tabel viser Antallet af behandlede Syge for hver Maaned.

Lægedisirift.	Antal behandlede Syge.				
	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Falt
Skoven	13	120	131	30	294
Svolvær	—	—	53	—	53
Baagene	24	247	413	172	856
Henningsvær	155	685	748	144	1732
Steine	14	148	201	51	414
Balstad	27	133	142	53	355
Gjølstad	28	83	163	118	392
Bør & Røst	—	—	—	—	44
Falt	261	1416	1851	568	4140
				4096	

Værs og Røst henhøre ikke under Øpsynsdistriktet. Som vil sees, har Lægen i Svolvær i den ene Uge, han sungerede der, havt flere Patienter end Lægen paa Værs og Røst i løbet af 7 til 8 Uger. Under almindelige Omstændigheder er Lægehjælpen under Losotfisken tilstrækkelig, undtagen i Baagen under Østlosotfiske, i hvilket tilfælde det vilde være onskeligt, om der var 2 Læger tilstede fra Midten af Februar til Slutningen af Marts. (Se Beregningen for 1879 Pag. 16). Nedenstaende Tabel viser Antallet af Syge behandlede paa Sygehuse. Disse har i Midten af Marts været inspicerede af Direktoren for det civile Medicinalvæsen.

Sygehush.		Behandlede paa Sygehush.				
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Juli
Skroven	6	9	8	1		18
Kabelvaag	36	39	4			128
Henningsvær	26	43	11			85
Stene	13	25	11			80
Gravdal	4	7	2			52
Reine	-	-	-			13
Jalt						376

Jalt har altsaa 9.2 % eller hver 11te Syg været indlagt paa Sygehush.

Før øvrige Detaillers Vedkommende tillader jeg mig at henvisse til omstaende Tabel VI, der indeholder en Fortegnelse over de af Lægerne behandlede Sygdomstilfælde. Denne saavel som de 2 foregaende Tabeller er velsvillig udarbeidede af Medicinalkontoret.

Tabel VI. over de af Lægerne behandlede Sygdomme under Østfjordet i 1880.

Sygdom.	Gum.	Sfro- ven.	Sno- dær.	Baagen	Sæn- nings- vær.	Stene.	Balsfj.	Stat- flad.	Være- og Møjt.
Granthen. Syghus	2	77	8	—	—	—	—	—	—
Diphthoidfeber	77	—	3	—	1	—	10	4	18
Meningitis cerebro- spinal. epidem.	1	1	—	—	2	—	—	—	—
Gimpel. Feber	182	—	8	—	—	47	—	62	—
Bandsopper	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Gastragensfeber	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Røgen	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Diphthirift. Sædeg- tendelse	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Rusma	22	—	9	—	—	4	—	3	—
Ratarrh i Sufieiene	487	—	36	6	—	73	—	245	—
Andre akute Ratarrh-								39	—
alste Sygdomme	221	—	15	1	—	39	—	94	—
								20	22
									25
									5

1) De anførte Tiffelde ere overførte fra Stene, Storfund, Rue og Gimo, fin 1 fra Statflad.

Surumfitter, Garbumfet	57	2	-	37	-	
Goldbrand	1	1	-	1	1	
Gorbrending	19	-	-	17	-	2
Gorfrøgning	36	-	-	29	-	-
Dienfhjødomme	213	9	1	80	30	5
Drehhjødomme	75	6	1	30	9	2
Engdom i Næjen,						
Hælechloeding	11	-	4	-	-	
Godusiter		10	-	-	2	
Brof		25	4	-	4	3
Alle betegnede Øhjø-				1	1	
giffe Engdomme	116	-	-	93	-	-
Undre Øhjødomme	12	-	2	2	-	23
<u>Sum</u>	4140	31	294	3	856	9
Landudtræftninger	116	-	-	43	60	7
Derof behandlede paa		18	-	127	-	10
Øhgehüs		376	-	-	85	-
					80	-
					52	2
					13	-

Nordlands Amtsformandskab stillede ifjor til Amtmanden i Nordlands Amts Disposition de forudne Midler til Forbedring af Vandforsyningssforholdene, ligesom Amtskommunen herefter betaler Renter af de af Medicinalfondet laante Midler (i 1878 Kr. 18800,00). Jeg tror at burde fremdeles henslæde Opmærksomheden paa de Midler, der udredes af Medicinalfondet til Udgifter ved Amtsformandskabets Aft holdelse samt til Vaccinations-, Fordemoder- og Sindssygevæsenet.

Som extraordiner geistlig Betjening under Fisket var tilstede Stiftskapellane D. S. Revers og L. A. Meek.

I Stamsund holdt Kirkesanger i Mels S. Nilssen Skole i 44 Dage. Elevernes Antal var noget over 60, de fleste fra Stegen og Lenvig. Undervisningsgjenstandene var de samme som ifjor. Undervisningstiden var som Regel 4 Timer dagligt. I Henningsvær blev ogsaa holdt Skole; men var denne lidet besøgt. Da der ikke er Skoletvang, afhænger Søgningen for en større Del af den Interesse, Læreren kan vække for Skolen. Af Hensyn til det ikke ubetydelige Antal Gutter, som er tilstede under Lovotfisket uden at tage direkte Del i dette, tror jeg, at Spørgsmålet om en Ordning af Skolevæsenet i Fisketiden fortjener at tages under nærmere Overvejelse. Disse Gutters Tid er vistnok for endel optagen af Ågning af Liner, Rengjøring og Kogning, men endnu bliver adstilling tilbage til Lediggang. Sagen maa imidlertid bero, indtil man har en Oversigt over Antallet af dem, og skal jeg til næste Åar lade foretage en Optælling.

Bedehus findes for Tiden i Svolvær, Baagen, Hopen og Stamsund, hvorhos der i Ure er et under Opførelse. Kirker findes i Kirkebaag, Henningsvær, Balberg, Stene, Gravdal og Mossenes. Nedenstaende Tabel viser Bedehusenes Kostende, de Bidrag, hvorför de ere opførte, samt deres Gjeld.

Sted.	Bedehuse.			
	Kostende.	Bidrag.		Gjæld.
		Staten.	Private.	
Kroner.				
Svolvær . . .	4400	2500	1900	—
Baagene . . .	2000	—	2000	—
Hopen . . .	2500	—	2500	650
Stamsund . . .	9200	2000	6100	1100
Ure . . .	3200	—	800	2400

Til Opsførelse af eventuelle Bedehuse er indsamlet:
 i Skroven 1700 Kroner,
 i Balstad 140 —
 og i Russfjord 300 —

Af Læseværelser findes for Tiden 1 (Stamsund).
 I Ure er under Opsførelse 1, og i Henningsvær er der
 til et eventuelt Læseværelse indsamlet 1200 Kr.

Bogsamlinger findes i Henningsvær, Stamsund og
 Svolvær. De 2 sidste Steder er Bøgernes Antal dog
 endnu høist ubetydeligt. I 1878 bevilgede Nordlands
 Amtsformandskab af Medicinaffondets Midler hvert Syge-
 hus 50 Kroner til Indtjeb af Bøger. I 1879 blev
 Bevillingen udstrakt ogsaa til Sygestuerne i Lofoten.
 Det vilde være meget ønskeligt om denne Bevilling blev
 gjentaget i flere paa hinanden følgende Aar, i hvilket
 tilfælde jeg dog tror at burde traadte, at Indtjebene
 af Bøger foretages efter en bestemt af f. Ex. Stifts-
 direktionen fastsat Plan.

Af Foranstaaende vil formentlig fremgaa, at der
 viser sig en Trang til Bedehuse i de større eller de
 mere offidesliggende Bør, hvor der ikke er Kirke, idet 5
 allerede ere byggede og 3 påtænkes opførte. Da Almuens
 økonometiske Stilling for Tiden er mindre god, dels paa
 Grund af de senere Aars lave Priser i Lofoten, dels paa
 Grund af de mislykkede Sildefiskerier, og, da man ikke
 kan vente at finde blandt Fiskere, der snart ligge i det
 ene, snart i det andet Bør, den samme Samfundsaand

som hos en fastboende Menighed, hviler der et økonometisk
 Tryk over næsten samtlige Bedehuse. Det kunde derfor
 være Grund for, at det Offentlige her traadte hjælpende
 til. Størst er Trangen i Skroven, hvor der ope kan
 være samlet ca. 3000 Mennesker, og hvor al offentlig
 Gudstjeneste hidtil har maatteet holdes under aaben Him-
 mel. Dernæst i Russfjord, hvis aarlige Befølge er om-
 kring 400 Mand, og hvorfra der er saavel lang som
 besværlig Kirkevei. Paa Foranledning tror jeg at burde
 tilspie at det vistnok vilde være forsigtigst, at der til
 Statsbidrag blev knyttet Betingelse om offentlig Kontrol
 med Bedehusenes Benyttelse, hvilket ikke har været Til-
 fældet hidtil.

Sandten for Læseværelser har ogsaa været vakt
 i de senere Aar, og er deres Nutte ubestridelig. At de
 ikke ere blevne mere almindelige, ligge for Størstedelen
 deri, at der kun enkelte Steder har været Nogen, som
 har taget Initiativet til dem. Der skal ikke alene ind-
 samles Penge; men der skal bygges, og Huset engang
 færdigt, skal der under deis Benyttelse i Fissetsiden føres
 Tilsyn med Lokalets Opvarmning, Belysning og Men-
 gjøring samt Anskaffelse af Aviser eller Bøger. Fiskeren
 kan paa Grund af Forholdene vanskeligt yde andet end
 Pengene. Paa samme Tid er det vistnok heller ikke uvæsent-
 ligt, at disse Læseværelser ere underkastede en vis Kontrol;
 thi de kan let udarte og blive til Skade istedetfor til Nutte
 og Hygge. Jeg finder denne Sag af en saadan Bety-
 denhed baade for Fiskeren og det Offentlige, at jeg har
 troet at burde henlede Opmærksomheden paa den, da
 Tanken i den er sund, da den neppe kan fremmes gjen-
 nem Initiativ fra Fiskeren selv, og da Enhed i Udførelsen
 vil føre hurtigere og sikrere til Malet.

Telegrafpersonalet bestod af 23 Telegrafister, fordelt
 paa 9 faste og 3 Feltstationer. Paa Grund af Fissets
 blev Personalet ved Lædingen Station forstærket i Fissetsiden
 med 2 Telegrafister. Af de 9 faste Stationer holdes de 5
 aabne Aaret rundt nemlig: Svolvær, Baagen, Henningsvær,
 Balstad og Sørvaagen. Af de øvrige Stationer lukkedes

Til Sammensigning hidsættes Antallet af Telegrammer expederede under Fisketiden i de 3 sidste Aar:

Maaned.	Antal Telegrammer.		
	1878.	1879.	1880.
Januar .	3472	2710	2758
Februar .	7893	5463	7654
Marts .	11703	13244	15134
April .	7132	8795	6993
Galt	30200	30212	32539

Telegrammernes Antal er steget mod ifjor med 2300. Forøgelsen falder fornemmeligt paa Stationerne i Øst-lofoten samt med Hensyn til Tiden paa Marts Maaned.

Saavel i 1878 som i 1879 fremholdt jeg i Beretningen, at Ledningernes Antal var for faa i Forhold til Korrespondansens Størrelse, en Uanstuelse, der ogsaa deltes af Telegrafvæsenet, som derfor i begge Aar har anholdt Storthinget om den fornødne Bevilling til en ny Traad mellem Vre og Henningsvær, men forgæves. Jeg maa desfor joar etter stærkt fremhæve Nødvendigheden af denne Traad; thi under de nuværende Forholdsde, er Telegrammernes Forsinkelse, hvilken væsentligt har ligget i Mangel paa det tilstrækkelige Antal Befordrings veie, oftere i høj Grad følelig og har forvoldt ikke ubetydeligt Tab af baade Tid og Penge. I alle Tilfælde er Liniernes Antal i Forhold til Korrespondansen langtfra tidsmæssig, noget denne for Landet saa betydningsfulde Bedrift maatte med Billighed kunne gjøre Fordring paa

Nedenstaende Tabel viser Antallet af afferende og modtagne Telegrammer for det hele Aar fra 1870.

Aar.	Telegrammer.			Faste Stationer.	
	Afferende.	Modtagne.	Galt.	Antal.	Antal aaben rundt.
1870	10.0	7.8	17.9	8	2
1871	10.3	7.5	17.8	-	-
1872	11.6	7.6	19.3	-	-
1873	12.8	9.0	21.8	-	-
1874	14.8	10.9	25.8	-	-
1875	17.7	12.4	30.1	-	-
1876	22.1	16.6	38.7	-	-
1877	26.2	18.6	44.8	-	-
1878	24.2	17.5	41.7	9	5
1879	-	-	-	-	-

Fra 16de Januar til 14de April, 90 Dage, har Lofoten været ansløbet af 114 i Route gaaende Dampssibe foruden Lokalsfibene. Heraf var:

Nordgaende:

Postssibe i Route Bergen—Hammerfest . . .	4
— — — — — Badssø	2
Hamburg—Badssø	7
— — — — — Kristiania—Tromssø	14

Galt 27.

Privatskibe i Niente Bergen—Tromsø . . .	10
— " — Bardø . . .	4
— " — Vesteråsen . . .	9
— " — Lofoten . . .	2
— " — Kristiania—Bardø . . .	1
— " — Lofoten . . .	3
	<hr/>
	Falt 29.

Sydgaaende:	
Postskibe i Niente Hammerfest—Bergen . . .	3
— " — Hamburg . . .	5
— " — Bardø . . .	7
— " — Tromsø—Kristiania . . .	13
	<hr/>

Privatskibe i Niente Tromsø—Bergen . . .	28
— " — Bardø . . .	11
— " — Vesteråsen . . .	3
— " — Lofoten . . .	10
— " — Bardø—Kristiania . . .	2
— " — Lofoten . . .	1
	<hr/>
	Falt 30.

Af de 27 nordgaaende Postskibe har de 14 været forsinkede fra $\frac{1}{2}$ til 3 Dage nemlig:

5 Gange $\frac{1}{2}$ Dag,

4 — 1 —

1 — $1\frac{1}{2}$ —

3 — $2\frac{1}{2}$ —

og 1 — 3 —

Januar indtraf 4 Forsinkelser,

Februar — 6 —

og 1. Hævdel af Marts 4 —

Af de 19 Postskibe, som i dette Tidsrum anløb Lofoten paa Nordgaaende, var altsaa de 14 forsinkede, eller, hvis man overser Forsinkelser paa en halv Dag, da 9 (Halvparten). Grunden til disse Forsinkelser angives at være Storm og Mørke. Men da man paa nævnte

Narstid aldrig kan gjøre fast Regning paa stadtigt, godt og oplyst Veir eller paa Maaneffin, maa den egentlige Grund sesges i Ruterne, der er sat for skarpe, og Grunden hertil, tror jeg, ligger etter væsentligt deri, at man ved at gjøre dem rummeligere bliver nødt til at sætte et Fartoi mere i Fart. Dette foracrsager naturligvis vedkommende Dampfselskab eller i Tilfælde Staten en forsøgt Udgift. Hølgerne af Postskibenes Forsinkelser føles imidlertid ikke alene i Hovedrutene, men ogsaa i dens talrige Forgreninger ind i Fjordene eller ud til Havørne, og tager man derhos i Betragtning de Usæmper, som er forbundne med et Ophold paa Auløbsteder, hvor der ofte kan være Mangel paa Husrum, og hvor man ofte maa ligge paa stadtig Vagt, da man ikke ved naar det forsinkede Dampfskib kan ventes, samt til den Tidsspilde, enhver Forsinkelstid i alle Tilfælde volder, vis den Besparelse eller den lejlighedsvisse Hurtighed, man kan opnaa ved en forceret Rute, neppে opveie den indirekte Skat, som disse gennem overnævnte Forholde lægger paa Nordlands og Tromsøs Befolning. Jeg maa derfor ogsaa iaa fremholde det almindelige, og efter min Opfatning ogsaa berettigede Ønske om en regelmæssigere Dampfskibsfart.

Spørgsmaalet om Postaabenernes Lønninger vil ifølge indhentede Oplysninger blive afgjort af den Kgl. Norske Regjerings Marine- og Postdepartement ved Budgetaarets Begyndelse.

I 1879 blev inden Opsynsdistriket opført 4 Seilmærker og anbragt 20 Fæstigheder for Fartsoier.

Til og med 1875 fandtes inden Opsynsdistriket

8 Fyre, 7 Mærker og 407 Fæstigheder.

I 1876 blev opført — 5 — — —

— 1877 — 6 — 22 —

— 1878 — 11 — 12 —

— 1879 — 4 — 20 —

Falt ved Udgangen

af 1879 . . . 8 Fyre, 33 Mærker og 461 Fæstigheder paa en Kyststrækning af 14 Mile.

Naar de af Opsynschefen iaar foreslaade Arbeider ere udførte, og som antageligt vil medtage et Par Aar, maa saavel Oprækningen som Fæstighedernes Antal siges at være tilfredsstillende. Forstag til Anbringelse af Ringe har jeg flere Steder ikke funnet anbefale, da jeg i det Tilsælde, hvor et Fartøi ligger svinebundet i længere Tid, og det gjør den store Flerhed som Regel, anser det for en Fartøiet nærmest vedrørende Sag at anbringe Fæstighed paa bekvæmt Sted i Land, især da dette Arbeide kan udføres med Lethed og uden synderlig Befostring. Med 2 Ringe, et Minerbor og en Hammer vil Fæstigheden være anbragt i Løbet af 1, høist 2 Timer, og vil jeg anse det for en begrundet Forsigtighedsregel, om Assuranseselskaberne forbredre, at disse Gjenstande hørte til ethvert Fartøis Inventarium.

Iffor blev Gloppens Fyr (Sørvaagen) forandret fra 6te til 3de Orden. Herved har Balstad Fyr faaet mindre Betydning som Veslyr for Vestfjorden, og da det derfor nu vil gjøre mere Nytte som Indseilingsfyr til Balstad, har Fyrdirektøren taget Spørgsmålet om dets Flytning under Overveielse.

Det til Opsynet for Budgettermínen bevilgede Beløb 27,900 Kroner vil antageligt medgaa. Til Statskassen er imidlertid heraf efter indbetalt:

Mulster Kr. 1126.00
for Telegrammer — 3200.00

Kr. 4326.00.

Det til Opsyn i Raftsundet som extraordinær Udgift bevilgede Beløb, 1200 Kroner, blev ikke benyttet.

De under Fisket bjergede og ikke afhenteede Redskaber ere opbevarede i Svolvær og Sund. Udgifterne beløb sig til Kr. 656.26, heri ikke beregnet Ron til Opsynsmændene, og Indtægterne til Kr. 1195.75, hvoraf Kr. 935.45 indkom ved de over bjergede Redskaber fra ifjor afholdte Auktioner.

Opsynschefens Korrespondanseprotokol har for Termínen 1610 udgaaede og 870 indkomne Nummere, heri

iberegnet Telegrammer. Kontorarbeidet, der udføres udelukkende af Opsynschefen, er saaledes temmelig betydeligt. Derhos er Opsynschefen ogsaa Regnskabsfører, ligefrem Eklærringer, der afgives i Fiskerianliggender saavel til det Offentlige som til Privatmænd tildels ogsaa i Sager, som ligge udenfor Lofotfiskets Omraade, medføre adskilligt Arbeide.

Idet jeg gaar over til Beretningen om selve Fisket og dets Gang, skal jeg bemærke, at de statistiske Data ere gjentagne i de fleste Tilstælde for de sidste 5 Aar, forat Administrationen, Bidsenksmanden, Lovgiveren, Fiskeren og Handelsmanden kan have den fornødne Oversigt; thi en Beretning, som udelukkende omhandler et enkelt Aars Fiske, og som offentliggjøres først længere Tid efter, at det er endt, vil alene have et historisk Værd. Endskjont jeg har arbeidet mod dette Maal i Løbet af 5 Aar, vil Beretningen først i 1881 faa den Form, jeg tror, den bør have, forat kunne være til Nytte. Jeg har nemlig i disse Aar alene funnet disponere over Maanederne Oktober til December forat udføre dette Arbeide.

Fiskernes Ankunst hindredes ved det stormende Veir i sidste Trediedel af Januar og Begyndelsen af Februar. Den 1ste Februar var saaledes ikke mere end $\frac{1}{3}$ af Almuen tilstede. Måsen ankom i Ugen mellem 8de og 14de, paa hvilken sidste Dag ikke fuldt de $\frac{2}{3}$ var kommet frem. Ved Slutningen af den derpaa følgende Uge var Almuen samlet. De, som ankom senere, vare dels Dybsagnsfolk, dels Fiskere fra Nabopræstegjældene, der sogte til Lofoten paa Grund af Østnæs fjordfisket, dels Fiskere, som tidligere havde drevet Vinterfiske fra Hjemværene.

Som sædvanligt begyndte Finnmarksfiskerne at klarere i Slutningen af Marts, dog var sørre end almindeligt

i Begyndelsen bestemt paa Finmarkstur, da man frygtede for lave Priser. Fissets Øphør i Østnæsfjorden før Paasken samt i Østfjorden strax efter gav imidlertid snart Anledning til et almindeligt Øpbrud i de første 8 Dage af April, efter hvilken Tid Fisset neppe dreves af nogen fremmed Fisser østenfor Balstad. Bestensor fortsatte det af omrent 1000 Baade.

Omfattende Tabel VIII viser Antallet af Baade, som ved hver Uges Slutning var tilstede i de forskellige Øpshusdistrikter. For Ugerne, som endte den 14de Februar og 20de Marts er derhos specielt angivet Antallet for de forskellige Brug, hvoraaf vil sees, at $\frac{9}{10}$ af Linebaade var fremkommet i Midten af Februar, derimod fun noget over $\frac{7}{10}$ af Garnbaadene, medens det modsatte Forhold fandt Sted ifjor. Af Dybsagnbaadene var som sædvanligt kun ankommet noget over Halvparten.

Flytning under Fisset fandt Sted i større Udsprængning i sidste Halvdel af Februar fra Øst- til Vestfjorden, hvor enkelte endog maatte søge saa langt vest som til Reine af Mangels paa Husrum i de øvrige Vær, samt i første Halvdel af Marts fra Ure, Stamsund, Henningsvær og tildels Hopen til de østligere Vær og Østnæsfjorden.

Tab. VIII.

Ugen, som endte den	Antal Baade tilstede.											
	Østfjordet.	Østnæsstr.	Grotten.									
Januar 17	8	—	—	120	—	70	—	112	—	120	150	900
24	—	—	40	25	25	160	400	160	—	120	—	1200
31	—	—	50	35	120	250	530	200	60	260	165	1800
Februar 7	—	—	110	40	280	300	650	350	70	—	170	—
14	—	—	115	315	225	690	590	1000	500	125	380	230
Deraf G.	—	—	115	115	63	360	220	410	330	25	40	70
L.	—	—	100	94	127	80	270	400	130	100	340	160
D.	—	—	—	106	35	260	100	190	40	—	—	240
—	—	—	90	430	380	830	680	1040	670	170	340	560
—	—	—	30	440	300	860	—	1050	780	190	—	580
21	—	—	—	170	110	620	670	1100	1050	300	400	400
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5270
Marts 6	—	—	150	300	550	800	720	1070	900	220	380	640
—	—	—	400	700	700	950	460	770	600	160	360	650
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5730
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5750
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2209
Deraf G.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2358
D.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	600	620	950	520	810	400	170	350	650	5070
27	—	—	350	300	900	500	750	450	150	—	—	4410
3	—	—	100	20	200	90	450	100	80	340	720	2100
Uprift	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1100

Nedenstaende Tabel IX viser **Antallet af Baade tilfæde ved Sintningen af hver halve Måned for de sidste 5 år.** Og Tabellen er tillige anført Tiden, hvori Baften er fældt, hvorfaf vil ses, at den har haft mindre Undhedsse på Differens Øphind, end man imindelighed er tilbørlig til at tilfælge dem.

Tabel IX.

Tid.	Antal Baade tilfæde.					
	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.
Januar, Midten	—	600	300	700	900	700
Gefruar, Begyndelsen	2000	1800	2200	3100	1800	2600
— Midten.	3800	3200	3000	4200	4450	9200
Marts, Begyndelsen	4700	3800	4100	5000	5250	5200
— Midten.	4910	4570	4700	5280	5750	5800
— Slutningen	3100	4400	4700	4800	4400	—
April, Østn. af 11te Uge	1700	4000	3000	3100	2100	—
Første Baaffe dag	16de April	16te April	21de April	13de April	28de Mars.	28de Mars.

Nedenstaende Tabel X er en Fortegnelse over **Antallet af de indtil 16de Mars antegnede Baadmandsfæller**, dvs. deses Hjemfeder og Fordeling ved de forskellige Slags Redsfæller samt Antallet af Rejefarter. Som hævdantlig giv en større Del af Hattinebringerne i Øjlslofoten over til Dagstinebrug i Marts, ligefom mange Øyhængsfolk forstaaede sig Qinebrug efter Ønfonden til Øsoften.

Tabel X.

From hvilket Præfegjed.	Garn.	Sne.	Øyhægn.	Baade.	Samlet Antal.	
					Baadene med Gittere.	Baadene med Gittere.
Sogndal	-	-	-	3	1	3
Haugefund	5	1	1	1	-	1
Stavanger	5	1	1	3	1	3
Umt	-	-	-	-	2	2
Gund	-	-	-	1	1	1
Ø. Bergens. Umt	-	-	-	2	1	1
Bergen	-	-	3	1	1	1
Døvigen	-	-	5	1	-	5
Gøle	-	-	8	2	-	8
N. Bergens. Umt	-	-	16	4	2	18
Malejund	-	-	4	1	4	2

Massen af Lofotfiskerne er fra Salten (23 %) og fra Senjen & Tromsø (22 %). Dernæst kommer Lofoten & Vesteraalen med 20 %, Søndre Helgeland med 17 %, Nordre Helgeland med 9 %, og endelig begge de trondhjemfse Amter med 8 % tilsammen. Dette Forhold har holdt sig nogenlunde uforandret i de senere Aar. Begyndelsen af Sexterne var derimod 14—16 % af Lofotalmuen fra Nordre Helgeland, men alene 15—17 % fra Lofoten & Vesteraalen. Stigningen for Lofotens & Vesteraalens Bedkommende ligger dels i Reiefarlsforholdets Tilstagende i Flakstad og Buksnæs, dels i en betydeligt forøget Søgning fra Hadsel. Formindstelsen fra Nordre Helgeland striver sig fornemmeligt fra Næsne og Røds, hvis Almne nu driver Fisset fra Hjemværene i større Udstrekning end tidligere.

I Femaaret har Stigningen til Søgningen til Lofoten været størst fra de trondhjemfse Amter, nemlig 132 og 143 %; dernæst fra Søndre Helgeland (29 %). Fra de øvrige Fogderier har den været omkring 20 %.

I omstaaende Tabel XII er opført de Præstegjeld, fra hvilke Søgningen til Lofoten er tiltaget med over 50 eller aftaget med over 15 Mænd, siden ifjor. Som vil sees falder Forøgelsen med 74 % paa efterstaaende Præstegjeld.

Tab. XII.

Præstegjeld.	Fra 1879.	
	Sørgelte	Formindelse
	Mænd.	
Statsbygden . . .	67	—
Nærø . . .	92	—
Kolvereid . . .	59	—
Lefs . . .	51	—
Bronn . . .	156	—
Alstahong . . .	53	—
Mo . . .	—	33
Næsne . . .	—	85
Lurs . . .	—	47
Hadsel . . .	85	—
Sortland . . .	90	—
Buksnæs . . .	202	—
Baagen . . .	267	—
Bods . . .	—	39
Folden . . .	56	—
Hammerø . . .	65	—
Lødingen . . .	70	—
Kvædfjord . . .	69	—
Jbestad . . .	107	—
Trondenes . . .	—	93
Sand . . .	50	—
Lenvig . . .	—	76
Balsfjorden . . .	—	32
Øyungen . . .	110	—
Galt	1649	405

Nedenstaende Tabel XIII viser Forholdet mellem de forskjellige Brug i de sidste 5 Aar. Sammenlignet med ifjor er Garnbruget aftaget og Ninebruget tiltaget, en Folge af det mindre gode Garnfiske ifjor.

Tab. XIII.

Aar.	% af Fisferne.		
	Garnbrugere.	Ninebrugere.	Dybhægner brugere.
1876	43	45	12
1877	50	41	9
1878	58	32	10
1879	56	33	11
1880	49	38	13

Omfattende Tabel XIV viser Forholdet for de forskjellige Fogderier. I 5aaret har Garnbrugernes Antal varieret:

i S. Helgeland mellem 41 og 55 % eller 14 %,
i N. — 77 % 89 % — 12 %,
i Salten 51 % 63 % — 12 %,
i L. & Vesteraalen 20 % 44 % — 24 %,
i S. & Tromsø 44 % 57 % — 13 %.

I de 2 første Aar af Femaaret tiltog altsaa, i de 2 sidste aftog dette Brug. Til næste Aar vil det antageligt efter stige noget. Den betydelige Forstjel i Lofoten og Vesteraalens Fogderi, nemlig det dobbelte mod de andre Fogderier, kommer deraf, at Garnbruget var fra 65 % i 1862 efterhaanden gaaet ned til 9 % i 1870. Senere steg det til 33 % i 1874; men Aaret efter gik det atter ned (til 22 %).

Tab. XIV.

Aar.	Brugenes Fordeling.																							
	Gondre Trondhjem.	Mordre S. hjem.	Sondre Helgeland.	Nordre Norge.	Galten.	Gjelten.	Gjelten & & Tromsø.	Gjelten.	Gjelten.	Gjelten.														
1862	20	80	32	1	67	78	7	13	65	27	8	46	51	3	65	31	4							
1870	17	6	77	21	5	74	38	39	23	69	18	13	33	4	90	1	37	58	5					
1876	45	5	50	50	1	49	41	38	21	77	8	15	51	44	5	20	79	14	12					
1877	49	-	51	-	7	43	47	36	17	83	6	11	59	37	4	25	74	51	43	6				
1878	52	1	47	57	5	38	52	32	16	88	3	9	63	32	5	44	55	57	32	11				
1879	46	2	52	58	4	-	55	30	15	89	4	7	61	-	7	38	61	1	54	38	8			
1880	44	1	54	51	46	-	50	48	32	20	84	5	5	10	5	56	38	6	31	67	2	49	41	10

Ynn. § 1862 var Garnbrugernes Antal i 1860 forholdsvis storst; i 1870 mindst.

Ynn.

4

Efterstaende Tabel XV viser hvilke Forandringer Benyttelsen af de forskjellige Brug har været underkastet i de sidste 21 Aar.

Før hele Lofoten har:

Garnbruget	varieret mellem	34	og	66 %	eller	32 %		
Linebruget	—	—	21	—	55	—	34	—
Dybsagnbruget	—	—	8	—	14	—	6	—

Garnbruget har varieret:

i S. Helglands Fgd.	mellem	38	og	79 %	eller	41 %		
i N.	—	—	69	—	90	—	21	—
i Saltens	—	—	33	—	65	—	32	—
i L. & Vesterålens	—	—	9	—	49	—	40	—
i S. & Tromsø	—	—	33	—	65	—	32	—

Linebruget har varieret:

i S. Helglands Fgd.	mellem	4	og	43 %	eller	39 %		
i N.	—	—	3	—	19	—	16	—
i Saltens	—	—	25	—	63	—	38	—
i L. & Vesterålens	—	—	49	—	90	—	41	—
i S. & Tromsø	—	—	29	—	60	—	32	—

Dybsagnbruget har varieret:

i S. Helglands Fgd.	mellem	13	og	24 %	eller	11 %		
i N.	—	—	3	—	15	—	12	—
i Saltens	—	—	3	—	12	—	9	—
i L. & Vesterålens	—	—	1/2	—	4	—	3 1/2	—
i S. & Tromsø	—	—	4	—	14	—	10	—

Nogen Regelmæssighed i disse Overgange fra et Brug til et andet, og som tyder hen paa, at de vil blive af nogen Varighed, har alene fundet Sted i begge de trondhjemfe Amter, hvor Garnbruget efterhaanden har traadt istedetfor Dybsagnbruget, saamt i Søndre Helgeland, hvor Linebruget efterhaanden er gaaet frem, medens Garnbruget er gaaet tilbage.

Tab. XV.

Hjemsted.	Forstullen mellem Brugenes Fordeling fra 1860 til 1880.					
	Garn- brugere.		Natline- brugere.		Dybsagn- brugere.	
	M. Maxim.	M. Minimum.	M. Maxim.	M. Minimum.	M. Maxim.	M. Minimum.
% af Fisferne.						
Samtlige Lofotfiskere	66	34	55	21	14	8
Søndre L. hjems Amt	53	12	6	0	80	47
Nordre —	58	20	7	0	74	38
S. Helglands Fogderi	79	38	43	4	24	13
Nordre —	90	69	19	3	15	3
Saltens	65	33	63	25	12	3
Lofoten og Vesterålens	—	49	9	90	49	4
Senjen og Tromsø	—	65	33	60	29	14
						0.5

Omfattende Tabel XVI viser Tilvæxten eller Formindskelsen (—) i Antallet af de forskjellige Brugere fra ifor. Med Undtagelse af en ubetydelig Forøgelse i de trondhjemfe Amter har Garnbrugernes Antal aftaget overalt, Linebrugernes og Dybsagnbrugernes derimod tiltaget.

Tab. XVI.

Hjemsted.	Forøgelse eller Formindskelse i Brugene mod ifjor.		
	Garn.	Line.	Dybsagn.
	Månd.		
Søndre Trondhjems Amt	48	÷ 6	99
Nordre — —	48	10	215
Søndre Helglands Fgd.	÷ 118	190	238
Nordre — —	÷ 305	37	68
Saltens — —	÷ 197	450	÷ 28
Lofoten og Vester- aalens — —	÷ 141	768	66
Senjen og Tromsø — —	÷ 202	284	146
Faalt	÷ 867	1733	832

I sidste Rubrik i Tabel X er anført Antallet af Leiekarle for de forskellige Præstegjeld. Omstaaende Tabel XVII viser Antallet for de forskellige Amter og Fogderier for de sidste 3 Aar. I Søndre Trondhjems Amt samt i Lofoten og Vesteraalens Fogderi er Antallet tiltaget med respektive 700 og 9%; i Senjen og Tromsø Fogderi er det aftaget med 14%; de øvrige Steder er det uforandret.

Tab. XVII.

Hjemsted.	Leiekarle.		
	1878	1879	1880
	Månd.	Månd.	Månd.
S. Trondhjems Amt . . .	5	18	145
N. — — —	57	84	79
S. Helglands Fogderi	897	1027	1072
N. — — —	573	668	670
Saltens — — —	453	594	602
Lofoten og Vesteraalens — —	1182	1511	1649
Senjen og Tromsø — —	140	229	196
Faalt	3307	4131	4413

Omfattende Tabel XVIII viser Antallet af Leiekarle for de sidste 3 Aar i de Præstegjeld, hvor disse Tal er over 100. Størst har Forøgelsen været i Buksnæs og Bego, hvis Almoe næsten udelukkende driver Fiske fra Balstad (Buksnæs). Forøgelsen fra Tjots falder paa den Almoe herfra, som laa i Henningsvær.

